

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH DLA GMINY KIJEWO KRÓLEWSKIE NA 2017 ROK

I. WPROWADZENIE

Podstawą prawną działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych w gminie jest ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U z 2015 r. poz. 1286 ze zm.).

Zgodnie z zapisami art. 4¹ ust. 1 i 2 w/wym. ustawy samorząd gminny jest zobowiązany do:

1. Prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu.
W szczególności zadania te obejmują:
 - A. zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
 - B. udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
 - C. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
 - D. wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącym rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
 - E. podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy napojów alkoholowych i zasad ich sprzedaży (art. 13¹ i 15 ustawy) oraz występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
 - F. wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.
2. Realizacja zadań, o których mowa w ust. 1, jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, stanowiącego część strategii integracji polityki społecznej, uchwalanego corocznie przez radę gminy.

Program jest realizowany przez Pełnomocnika Wójta ds. Profilaktyki Uzależnień

Program oparto także na podstawie następujących aktów prawnych

- Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii
- Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
- Ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej

Do zadań wójtów, burmistrzów, prezydentów miast, zgodnie z art. 4¹ ust 3 ustawy należy powołanie gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności inicjujących działania w zakresie określonym w ust. 1 oraz podejmujących czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego. Gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych wykonują także ekspertyzy

dotyczące zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych z odnośnymi uchwałami rady gminy oraz wydają opinie w drodze postanowień, stanowiące warunek wydania zezwolenia przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych (zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy).

Przy opracowaniu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Kijewo Królewskie na 2017 rok, zwanym dalej Gminnym Programem uwzględnione zostały wskazówki wynikające z *Rekomendacji do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na 2017 rok* Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Narodowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011-2015. oraz Diagnozę lokalnych zagrożeń społecznych na terenie Gminy Kijewo Królewskie.

Gminny Program stanowi kontynuację oraz uzupełnienie wcześniej prowadzonych w Gminie działań w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom. Uzupełniono go o wcześniej zdobyte doświadczenia oraz wnioski wynikające z diagnozy lokalnych problemów. Wskazują one na konieczność łączenia oddziaływań w zakresie profilaktyki alkoholowej z działaniami zapobiegającymi innym uzależnieniom od środków psychoaktywnych, cyberprzemocy czy uzależnień od Internetu.

Zadania i sposoby realizacji zadań określonych w Gminnym Programie dostosowane zostały do potrzeb lokalnych i możliwości prowadzenia określonych form pracy w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe oraz ewentualną pomoc merytoryczną i materialną ze strony podmiotów zewnętrznych – jednostek samorządowych wyższego szczebla, organizacji pozarządowych, instytucji itd.

Zgodnie z Europejską Deklaracją w sprawie Alkoholu „wszystkie dzieci i młodzież mają prawo do wzrastania w środowisku zabezpieczonym przed negatywnymi konsekwencjami picia alkoholu i powinny być chronione przed promowaniem napojów alkoholowych”. To przede wszystkim dzieciom i młodzieży należy zapewnić właściwą organizację czasu wolnego wraz ze wskazaniem właściwych wzorców zachowań.

Zadania i sposoby ich realizacji określone w Gminnym Programie na 2017 rok dostosowane są do potrzeb lokalnych i możliwości prowadzenia określonych form pracy w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe oraz ewentualną pomoc merytoryczną i materialną ze strony podmiotów zewnętrznych – jednostek samorządowych wyższego szczebla, organizacji, instytucji i osób fizycznych.

Gminny Program może być modyfikowany w przypadku uzasadnionych potrzeb związanych z zapobieganiem i rozwiązywaniem problemów alkoholowych po uzyskaniu pozytywnej opinii Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W zależności od charakteru zgłaszanych zmian wymagane są także opinie lub uchwały Rady Gminy w Kijewie Królewskim.

II. DIAGNOZA

Rozmiary i aktualnie występujące dolegliwości problemów alkoholowych stanowią zagrożenie dla prawidłowego funkcjonowania społecznego i ekonomicznego gminy oraz kondycji zdrowotnej i moralnej społeczeństwa.

Konsumpcja alkoholu ma ogromny wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne zarówno jednostek jak również ich rodzin, a jej konsekwencje dotyczą nie tylko osób pijących szkodliwie, ale wpływają na całą populację. Nadużywanie alkoholu oraz zażywanie narkotyków powoduje wiele szkód społecznych takich jak zakłócanie bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, bezrobocie, ubóstwo. Szczególnie dotkliwe są szkody w psychologicznej i emocjonalnej sferze dotyczące przede wszystkim rodzin, a zwłaszcza dzieci. Alkoholizowanie nieletnich oraz zażywanie przez nich narkotyków zakłóca ich proces rozwojowy, upośledza czynności poznawcze – koncentrację uwagi, zapamiętywanie, uczenie się, rozwój kontroli emocjonalnej, a w konsekwencji powoduje podejmowanie zachowań ryzykownych, groźnych dla życia i zdrowia.

Do najważniejszych problemów wynikających ze spożywania napojów alkoholowych w Polsce należą:

1. samozniszczenie osób uzależnionych od alkoholu,
2. szkody zdrowotne u osób dorosłych nadużywających alkoholu,
3. szkody występujące u młodzieży nadużywającej alkoholu i środków psychoaktywnych,

4. przemoc domowa i inne problemy w rodzinie związane z alkoholizmem,
5. łamanie prawa związane z handlem napojami alkoholowymi i środkami psychoaktywnymi,
6. alkoholowa dezorganizacja środowiska pracy.

Uzależnienie rozpoznaje się, gdy występują przynajmniej 3 z niżej wymienionych objawów:

-) Silne pragnienie albo poczucie przymusu spożywania alkoholu (głód alkoholowy);
-) Upośledzona zdolność kontrolowania zachowań związanych z piciem alkoholu;
-) Zmieniona, najczęściej zwiększona tolerancja alkoholu (tzw. „mocna głowa”) - ta sama dawka alkoholu nie przynosi oczekiwanego efektu, pojawia się stopniowa konieczność zwiększenia dawek wypitego alkoholu;
-) Występowanie objawów abstynencyjnych w sytuacji obniżenia poziomu alkoholu we krwi – drżenie mięśniowe, wzmożona potliwość, niepokój, przyspieszone bicie serca, biegunka, mdłości, rozszerzenie źrenic, drażliwość, bezsenność – i leczenie objawów abstynencyjnych przy użyciu niewielkich dawek alkoholu (tzw. „klinowanie”) lub leków uspokajających i nasennych;
-) Postępujące zaniedbywanie z powodu picia alkoholu alternatywnych źródeł zainteresowań, przyjemności i zachowań, zwiększona ilość czasu poświęcona na zdobywanie i picie alkoholu oraz na odwrócenie następstw picia („koncentracja życia wokół picia”);
-) Uporczywe kontynuowanie picia alkoholu mimo świadomości szkód.

Dane demograficzne

Gmina Kijewo Królewskie wg stanu na dzień 30.11.2016 r. liczyła 4485 mieszkańców ze stałym pobytom (2248 kobiet oraz 2237 mężczyzn). Statystyka mieszkańców Gminy Kijewo Królewskie wg wieku i płci przedstawia się następująco:

Wiek	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem
0 -2	75	63	138
3	29	14	43
4 -5	50	49	99
6	28	28	56
7	32	32	64
8 -12	157	145	302
13 – 15	79	87	166
16 – 17	55	44	99
18	25	24	49
19 – 65	1496	0	1496
19 – 60	0	1326	1326
> 65	211	0	211
> 60	0	436	436
Ogółem	2237	2248	4485

Źródło: dane z USC Kijewo Królewskie – Statystyka mieszkańców wg wieku i płci

Dostępność napojów alkoholowych

Limit punktów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy Kijewo Królewskie uchwalony uchwałą Rady Gminy Kijewo Królewskie wynosi 24 punkty przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży i 4 punkty w miejscu sprzedaży. Na terenie gminy Kijewo Królewskie na dzień 30.11.2016 r. istnieje 16 punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

Jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych przypada na 281 mieszkańców.

204

Działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kijewie Królewskim na rzecz rodzin z problemem alkoholowym oraz przemocą w rodzinie

Sojusznikiem współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która również zajmuje się realizacją zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kijewie Królewskim.

System pomocy społecznej realizując zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej obejmuje wsparciem następujące ilości rodzin:

**Liczba rodzin korzystających z pomocy
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kijewie Królewskim**

Formy udzielanej pomocy	2014 rok	2015 rok	I półrocze 2016 roku
- praca socjalna - poradnictwo - pomoc rzeczowa (obiady, opał, odzież itp. - pomoc pieniężna (zasiłki celowe, okresowe, stałe	206 rodzin, w tym 640 osób w rodzinach	195 rodzin, w tym 582 osoby w rodzinach	137 rodzin, w tym 417 osób w rodzinach

Źródło: dane GOPS Kijewo Królewskie

Powody udzielanej pomocy przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kijewie Królewskim w 2015 roku oraz w I półroczu 2016 roku

Powody trudnej sytuacji życiowej	2015 rok		I półrocze 2016 roku	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	156	466	116	347
Bezdomność	2	2	2	2
Potrzeba ochrony macierzyństwa	9	66	8	59
Bezrobocie	114	346	85	259
Niepełnosprawność	68	180	47	127
Długotrwała lub ciężka choroba	95	273	70	210
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	55	213	35	149
Przemoc w rodzinie	3	12	0	0
Alkoholizm	16	34	13	31
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	3	3	2	6

2014

Zdarzenie losowe/sytuacja kryzysowa	1	1	0	0
-------------------------------------	---	---	---	---

Źródło: dane GOPS Kijewo Królewskie

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kijewie Królewskim jest odpowiedzialny także za prowadzenie postępowań dotyczących Niebieskich Kart, w tym celu powołany został Zespół Interdyscyplinarny. W 2011 roku do Zespołu wpłynęły 2 Niebieskie Karty, w 2012 roku wpłynęło 5 Niebieskich Kart, w 2013 roku wpłynęło 6 Niebieskich Kart, w 2014 roku wpłynęło 15 Niebieskich Kart, w 2015 roku wpłynęło 13 Niebieskich Kart, natomiast w okresie od stycznia do listopada 2016 roku do Zespołu wpłynęło 9 Niebieskich Kart.

Bezrobocie

Z wyników zawartych w Diagnozie lokalnych zagrożeń społecznych na terenie Gminy Kijewo Królewskie wynika, że zdaniem respondentów bezrobocie jest najpoważniejszym problemem społecznym w gminie. Pozostawanie bez pracy przez dłuższy okres czasu stanowi jeden z głównych czynników ryzyka nasilania się problemów alkoholowych i zaburzeń o charakterze niedostosowania społecznego. Brak zatrudnienia, konieczność poszukiwania pracy poza miejscem zamieszkania ograniczają możliwości samodzielnego zaspokajania potrzeb materialnych rodzin, sprzyjają reakcjom i zachowaniom frustracyjnym. Skutkiem tego może być powstawanie negatywnych mechanizmów redukcji napięć, w tym poprzez nadużywanie alkoholu. Dalszą konsekwencją tego stanu rzeczy mogą być zachowania agresywne i przemoc w rodzinach. Stopa bezrobocia w powiecie chełmińskim na dzień 31.12.2015 r. wynosiła 18,1 %, natomiast we wrześniu 2016 roku wynosiła 15,0 %. Z terenu gminy Kijewo Królewskie na koniec października 2016 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chełmnie było zarejestrowanych 220 osób, w tym: 67 mężczyzn oraz 153 kobiety. Prawo do zasiłku posiadało 37 osób. W całym powiecie chełmińskim na dzień 31.10.2016 r. było zarejestrowanych 2629 osób.

System oświaty

Na terenie Gminy Kijewo Królewskie znajdują się 4 szkoły podstawowe oraz 1 gimnazjum. Do gimnazjum uczęszcza 130 uczniów, do szkół podstawowych i przedszkoli uczęszcza 468 uczniów. W szkołach na terenie naszej gminy realizowane są programy profilaktyczne oraz różnego rodzaju zajęcia mające na celu zmniejszenie zjawiska spożywania alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną oraz opóźnienie wieku inicjacji alkoholowej. W szkołach prowadzone są także zajęcia, na których poruszany jest problem AIDS i HIV często niestety związany z problemem uzależnień. Szkoły przeprowadzają szereg happeningów, konkursów, akcji o treściach nawiązujących do profilaktyki uzależnień np. działania w ramach Kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, w których biorą udział uczniowie szkół. W roku bieżącym została przeprowadzona diagnoza wśród 5 i 6 klas szkół podstawowych oraz klas gimnazjalnych w ramach Diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych. Podstawowym celem przeprowadzonej ankiety była analiza następujących problemów społecznych:

1. Używania przez młodych ludzi substancji psychoaktywnych, w tym picia alkoholu, palenia papierosów oraz używania narkotyków i dopalaczy;
2. Problemów przemocy i agresji w środowisku szkolnym oraz domowym;
3. Używania komputera i zagrożenia cyberprzemocą.

Wszystkie placówki oświatowe działające na terenie gminy Kijewo Królewskie realizują obligatoryjnie działania dotyczące zapobiegania problemom społecznym w oparciu o szkolne programy profilaktyczne.

Działalność Posterunku Policji w Unisławiu

Gmina, w celu prowadzenia działalności profilaktycznej, oprócz oparcia się na działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych współpracuje z Posterunkiem Policji w Unisławiu. Osoby zażywające napoje alkoholowe często wszczynają awantury domowe. W wyniku interwencji domowych Policja wypełniała formularz „Niebieska Karta”, o czym informowali tutaj Komisję i Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kijewie Królewskim. W roku 2011 Posterunek Policji w Unisławiu założył 8 Niebieskich Kart, w 2012 roku założono 6 kart, w 2013 założono 8 Niebieskich Kart. Posterunek Policji w Unisławiu zatrzymywał osoby do wytrzeźwienia i w tym celu przewoził osoby do izby wytrzeźwień.

by

W ostatnich latach nie odnotowano zatrzymań osób nieletnich będących pod wpływem alkoholu bądź pod wpływem narkotyków. W 2012 roku zatrzymano 1 osobę znajdującą się pod wpływem środków psychoaktywnych, podobnie w 2013 roku. W roku 2011 odnotowano 43 interwencje, których powodem był alkohol i awantury domowe, w 2012 roku interwencji tych było 42, w 2013 było 20 interwencji. Ponadto w 2011 roku policja odnotowała 19 zatrzymań nietrzeźwych kierowców, w 2012 roku odnotowano 20 zatrzymań a 2013 – 22 zatrzymania, w roku 2014 zatrzymań było 12, zaś w roku 2015 -13. Z danych uzyskanych także z Posterunku Policji w Unisławiu wynika, że w 2012 roku skierowano 15 wniosków do Sądu Rejonowego w Chełmnie za wykroczenie pod wpływem alkoholu, zaś w 2013 wniosków skierowano 12. Funkcjonariusz Posterunku Policji w Unisławiu jest członkiem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz członkiem Zespołu Interdyscyplinarnego. Uczestniczy w pracach Komisji, Zespołu a także grup roboczych powoływanych w ramach procedury Niebieskiej Karty.

Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Punktu Konsultacyjnego

W 2016 roku kontynuowano zatrudnienie terapeuty ds. uzależnień. Umowa z terapeutą została podpisana w miesiącu styczniu 2016 roku. Dyżury terapeuty odbywały się 2 razy w miesiącu. Ponadto w miesiącu styczniu 2016 r. podpisano umowę z psychologiem na świadczenie usług psychologicznych – umowa obejmuje dyżury 1 raz w tygodniu po 6 godzin. Z porad terapeuty, psychologa czy członków GKRPA korzystały osoby uzależnione, współuzależnione, a także rodziny, w których dochodzi do przemocy domowej czy też dzieci. Są osoby, które regularnie korzystają ze wsparcia specjalistów zatrudnionych w Punkcie Konsultacyjnym. Dyżur członków GKRPA odbywa się raz w miesiącu, w drugą środę miesiąca. Na dyżur zapraszane są osoby, z którymi przeprowadza się rozmowy motywacyjno-interwencyjne. Zwykle na dyżurze następuje pierwszy kontakt z osobą uzależnioną. Dyżur każdorazowo pełni dwóch członków Komisji. W w okresie od stycznia do listopada 2016 r. z porad w Punkcie Konsultacyjnym skorzystało 66 osób, w tym 14 dzieci.

Działalność lecznicza

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kijewie Królewskim kieruje osoby uzależnione na leczenie do Wojewódzkiego Ośrodka Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia w Toruniu oraz do Wojewódzkiego Szpitala dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Świeciu. Ponadto osoby korzystają ze wsparcia zatrudnionych specjalistów w Punkcie Konsultacyjnym w Kijewie Królewskim. W okresie od stycznia do listopada 2016 roku leczenie w Ośrodku w Toruniu odbyły 4 osoby - 1 kobieta, 3 mężczyzn. W 2016 r. 1 kobieta odbyła leczenie zamknięte w Ośrodku w Świeciu.

III. ZASOBY

Zasoby rzeczowe

Gmina realizuje zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych przy współpracy z następującymi instytucjami:

1. Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kijewie Królewskim;
2. Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Kijewie Królewskim;
3. Posterunkiem Policji w Unisławiu;
4. Sądem Rejonowym w Chełmnie;
5. Prokuraturą Rejonową w Chełmnie;
6. Szkołami Podstawowymi i Gimnazjum z terenu Gminy Kijewo Królewskie;
7. Samodzielnym Publicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej w Kijewie Królewskim;
8. Radami Sołeckimi;
9. Stowarzyszeniem Na Rzecz Rozwoju Gminy Kijewo Królewskie;
10. Komendą Hufca ZHP w Kijewie Królewskim;
11. Kościołem katolickim;
12. Ochotniczymi Strażami Pożarnymi;
13. Klubami sportowymi;
14. Poradniami oraz Ośrodkami leczenia uzależnień;
15. Punktem Konsultacyjnym w Kijewie Królewskim.

Zasoby ludzkie:

W zakresie realizacji Programu Gmina korzysta z wiedzy i doświadczenia osób zawodowo zajmujących się problemami uzależnienia od alkoholu, w szczególności z:

1. członków GKRPA;
2. terapeutów ds. uzależnień;
3. pedagoga szkolnego;
4. pracowników socjalnych;
5. funkcjonariuszy Policji;
6. biegłych sądowych;
7. psychologa.

IV. FINANSOWANIE

Finansową podstawę realizacji Gminnego Programu stanowią dochody gminy z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Zgodnie z art. 18² Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu narkomanii dochody z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wykorzystywane będą na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i nie mogą być przeznaczone na inne cele.

Źródłem finansowania GPPiRPA mogą być ponadto inne dochody własne Gminy.

Plan wydatków na 2017 rok został uwzględniony w Załączniku do niniejszego programu.

V. GRUPA DOCELOWA

Adresatami programu są w szczególności:

1. konsumenci alkoholu i narkotyków;
2. osoby pijące nadmiernie, w tym uzależnieni od alkoholu;
3. osoby pijące szkodliwie;
4. rodziny osób z problemem alkoholowym;
5. rodziny osób z problemem przemocy, cyberprzemocy, uzależnień od internetu itp;
6. dzieci i młodzież szkolna;
7. osoby uzależnione od alkoholu – rodziny, dzieci i osoby dotknięte problemem uzależnień;
8. przedstawiciele instytucji i służb pracujących z osobami i rodzinami dotkniętymi problemem uzależnień (pedagodzy, psychologzy, nauczyciele, pracownicy socjalni, kuratorzy rodzinni i społeczni, policjanci, pracownicy służby zdrowia, duchowni).

VI. CELE GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.

Cel główny:

Ograniczanie rozmiaru szkód i skutków społecznych i zdrowotnych związanych z nadużywaniem alkoholu i innych środków psychoaktywnych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Kijewo królewskie oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych i prewencyjnych.

Cele szczegółowe programu:

- 1) zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych na terenie Gminy,
- 2) zmniejszenie rozmiarów aktualnie istniejących problemów alkoholowych – zmniejszenie populacji osób pijących ryzykownie i szkodliwie,
- 3) zwiększenie skuteczności oddziaływań profilaktycznych na terenie Gminy,
- 4) zmniejszenie skali spożywania alkoholu oraz ograniczenie jego negatywnych skutków, a także poszerzenie działań edukacyjnych i profilaktycznych w zakresie uzależnień,
- 5) zmiana obyczajów związanych z używaniem alkoholu, zwłaszcza wśród młodego pokolenia,

- 6) ochrona dzieci i młodzieży przed inicjacją alkoholową, narkotykową, eksperymentowaniem z używaniem środków psychoaktywnych, uzależnieniami od internetu itp.
- 7) zmiana postaw i postępowania członków społeczności lokalnej wobec problemów alkoholizmu i narkomanii,
- 8) zmniejszenie rozmiarów naruszeń prawa na rynku alkoholowym,
- 9) promowanie postaw społecznych ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
- 10) tworzenie bazy materialnej, merytorycznej i organizacyjnej dla realizacji programu,
- 11) promowanie zdrowego stylu życia,
- 12) poszerzenie grona osób, instytucji, organizacji zajmujących się profilaktyką i terapią uzależnień,
- 13) zmniejszenie rozmiarów aktualnie występujących problemów alkoholizmu i przemocy poprzez udzielenie pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej osobom uzależnionym i osobom zagrożonym uzależnieniem,
- 14) poszerzenie umiejętności rodziców w zakresie ich kompetencji wychowawczych w obszarze profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci.

VII. ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ METODY ICH REALIZACJI

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków

- A. Organizowanie warunków pierwszego kontaktu dla osób uzależnionych i współuzależnionych;
- B. Współpraca z placówkami służby zdrowia w zakresie leczenia osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków – np. z Wojewódzkim Ośrodkiem Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Toruniu, Wojewódzkim Szpitalem dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych w Świeciu;
- C. Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego ds. rozwiązywania problemów alkoholowych dla osób uzależnionych i ich rodzin;
- D. Prowadzenie indywidualnych konsultacji dla osób pijących ryzykownie, szkodliwie i uzależnionych od alkoholu i innych substancji;
- E. Prowadzenie indywidualnej psychoterapii osób uzależnionych oraz programów pomocy psychologicznej i psychoterapii dla osób doświadczających przemocy i osób stosujących przemoc domowa;
- F. Szkolenia specjalistyczne dla osób pracujących z osobami uzależnionymi, współuzależnionymi i ofiarami przemocy w rodzinie, m.in. dla policjantów, pracowników socjalnych, pedagogów, członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- G. Działalność informacyjno – edukacyjna prowadzona głównie poprzez zakup i dystrybucję materiałów dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych;
- H. Zatrudnienie i finansowanie pracy terapeuty ds. uzależnień;
- I. Zatrudnienie i finansowanie pracy psychologa.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

- A. Rozwój systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinach poprzez współpracę m.in. Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komisariatu Policji, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kijewie Królewskim, Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Chełmnie, Prokuratury Rejonowej w Chełmnie;
- B. Dofinansowanie pracy terapeutycznej z rodziną;
- C. Doskonalenie i upowszechnianie standardów interdyscyplinarnej pracy na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- D. Prowadzenie szkoleń i konferencji dla przedstawicieli służb i instytucji na temat zjawiska przemocy w rodzinie, mechanizmów przemocy w rodzinie, możliwości udzielania pomocy rodzinom z problemem alkoholowym i przemocy, kompetencji podmiotów działających na terenie gminy na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, obowiązujących procedur i rozwiązań prawnych, nawiązywaniu kontaktu z członkami rodzin, w których dochodzi do

[Handwritten signature]

- przemocy, itp.;
- E. Organizowanie narad i spotkań służących wypracowaniu wspólnej, lokalnej polityki wobec zjawiska przemocy w rodzinie;
 - F. Prowadzenie i finansowanie Punktu Konsultacyjnego;
 - G. Wdrażanie i finansowanie oddziaływań adresowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie głównie poprzez udział tych osób w terapii;
 - H. Współpraca z przedstawicielami wymiaru sprawiedliwości i organów ścigania dotycząca kierowania osób stosujących przemoc do programów oddziaływań edukacyjno-korekcyjnych;
 - I. Zwiększenie dostępności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc oraz upowszechnienie informacji o prowadzonych oddziaływaniach adresowanych do sprawców przemocy wobec osób najbliższych;
 - J. Prowadzenie doradztwa i organizowanie interwencji na rzecz ofiar przemocy w ramach działania Punktu Konsultacyjnego;
 - K. Udział w lokalnych i ponadregionalnych kampaniach na temat przeciwdziałania przemocy i agresji;
 - L. Współpraca oraz przepływ informacji pomiędzy instytucjami i organizacjami zajmującymi się pomocą socjalną, medyczną, prawną, psychologiczną.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych

- A. Prowadzenie na terenie szkół programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, wspieranie tych programów;
- B. Podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców we współpracy ze szkołami z terenu gminy Kijewo Królewskie
- C. Wdrażanie programów profilaktyczno-interwencyjnych dla młodzieży upijającej się np. poprzez organizowanie pogonek, prelekcji i konkursów;
- D. Wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowywanych i realizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych;
- E. Dofinansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi, młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych organizowanych dla nauczycieli, pedagogów, psychologów;
- F. Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych, szczególnie mających na celu ograniczanie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia;
- G. Realizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych;
- H. Prowadzenie edukacji publicznej w zakresie problematyki alkoholowej i innych uzależnień;
- I. Dofinansowanie wypoczynku w czasie ferii zimowych, wakacji dla dzieci i młodzieży szczególnie z rodzin patologicznych (m.in. wynagrodzenie dla opiekunów, koszty związane z pobytem i dojazdem dzieci na wypoczynek itp.)
- J. Organizowanie badań i sondaży w zakresie lokalnej diagnozy, pozwalających ocenić aktualny stan problemów alkoholowych i narkomanii;
- K. Prowadzenie akcji informacyjnej nt. możliwości uzyskania fachowej pomocy i wsparcia;
- L. Prowadzenie działalności informacyjnej na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców głównie poprzez prowadzenie edukacji kierowców oraz współpracę z Komendą Powiatową Policji w Chełmnie i Posterunkiem Policji w Unisławiu w celu zwiększenia liczby kontroli kierowców pod względem trzeźwości.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz przeciwdziałanie narkomanii

- A. Wspieranie działalności podmiotów służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii poprzez udzielenie pomieszczeń na prowadzenie szkoleń, zajęć sportowo-rekreacyjnych, itp.;

- B. Udzielanie wsparcia finansowego i organizacyjnego podmiotom na podstawie projektów;
- C. Wspieranie ruchów samopomocowych grup AA;
- D. Współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym;
- E. Przekazywanie materiałów edukacyjnych i informacyjnych
- F. Finansowanie pracy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kijewie Królewskim – m.in. utrzymanie rzeczowe komisji, wynagrodzenie dla członków za pracę w GKRPA

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przez sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

- A. Występowanie przed sądem jako oskarżyciel publiczny w przypadku łamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim i nietrzeźwym, sprzedaży pod zastaw i na kredyt oraz złamania zakazu promocji i reklamy napojów alkoholowych;
- B. Składanie wniosków do Policji o wszczęcie postępowania dowodowego w sprawie złamania zakazu wynikającego z art. 13¹ w/wym. Ustawy;
- C. Przeprowadzenie kontroli przestrzegania przepisów ustawy w sprawie sprzedaży napojów alkoholowych – m.in. dbanie, aby w miejscach sprzedaży napojów alkoholowych były widoczne informacje o szkodliwości spożywania alkoholu oraz zakazie podawania i sprzedaży alkoholu osobom nietrzeźwym i nieletnim;
- D. Wydawanie postanowień w sprawie wniosków o zezwolenie na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych;
- E. Występowanie do Wójta Gminy o cofnięcie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w przypadku stwierdzenia łamania przepisów.

VIII. SPODZIEWANE EFEKTY

1. Uświadomienie zdrowotnych i społecznych skutków nadużywania alkoholu oraz spożywania środków psychoaktywnych;
2. Wzrost inicjatywy społeczności lokalnej podejmowanych na rzecz zapobiegania alkoholizmowi i narkomanii, zwłaszcza wśród dzieci i młodzież, jak również pomocy osobom uzależnionym;
3. Wzrost świadomości mieszkańców gminy o możliwości uzyskania pomocy i wsparcia;
4. Pogłębienie wiedzy dotyczącej problematyki przemocy w rodzinie i sposobach radzenia sobie z tym problemem;
5. Zwiększenie społecznej wrażliwości i zaangażowania w sprawy przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz alkoholizmowi;
6. Zmiana stereotypów utrudniających świadczenie pomocy osobom tego wymagającym;
7. Wzrost liczby osób korzystających ze wsparcia specjalistów w Punkcie konsultacyjnym;

IX. INNE POSTANOWIENIA

Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Doświadczenia uzyskane podczas wykonywania gminnych programów w latach poprzednich, rekomendacje Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a także opinia Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kijewie Królewskim obligują do kontynuacji dotychczasowych form pracy profilaktycznej w środowisku mieszkańców Gminy Kijewo Królewskie. Jako najistotniejsze zadania wskazują one konieczność dofinansowania organizacji różnorodnych działań profilaktycznych opartych na strategiach edukacyjnych i strategii alternatyw oraz finansowanie pracy terapeuty oraz psychologa w Punkcie Konsultacyjnym.

W skład Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wchodzi osoby posiadające wymagane przeszkolenie w zakresie podstawowej wiedzy na temat problematyki alkoholowej, zgodnie z wymaganiami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi – min. pracownik socjalny, pedagog, policjant.

Zgodnie z Rekomendacjami PARPA reprezentują one środowiska działające na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Zadanie koordynowania wykonania GPPiRPA realizuje Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki Uzależnień

Do zadań pełnomocnika należy w szczególności:

- A. Przygotowanie projektu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii;
- B. Bieżąca koordynacja i nadzór nad formalną i merytoryczną zgodnością wykonywanych zadań z przyjętym programem;
- C. Przeprowadzanie analizy problemów alkoholowych i stanu zasobów w dziedzinie ich rozwiązywania na terenie gminy;
- E. Określanie zgodności podejmowanych działań z GPPiRPA oraz z GPPN.
- F. Współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi w sferze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii;
- G. Branie udziału w naradach i szkoleniach doskonalących, służących podnoszeniu kwalifikacji i wzrostowi kompetencji w dziedzinie organizacji i prowadzenia pracy profilaktycznej, dotyczącej metod rozwiązywania problemów alkoholowych;
- H. Współpraca z Pełnomocnikiem Wojewody Kujawsko - Pomorskim i Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Do zadań Punktu Konsultacyjnego ds. rozwiązywania problemów alkoholowych należy w szczególności:

- A. motywowanie osób uzależnionych, współuzależnionych do podjęcia psychoterapii w zakładach lecznictwa odwykowego oraz kierowanie do leczenia specjalistycznego;
- B. motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale niezależnych do zmiany szkodliwego wzoru picia;
- C. udzielanie wsparcia osobom po zakończeniu leczenia odwykowego (np. poprzez rozmowy podtrzymujące, uruchomione przy punkcie konsultacyjnym grupy wsparcia dla osób po zakończonym leczeniu w placówce odwykowej);
- D. rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielanie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymaniu przemocy;
- E. inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej;
- F. gromadzenie aktualnych informacji na temat miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu gminy, które powinny być włączone w kompleksową pomoc dla rodzin;
- G. udzielanie porad z zakresu problemów alkoholowych, wychowawczych i psychologicznych;
- H. zorganizowanie w Punkcie Konsultacyjnym profesjonalnej biblioteki, która będzie zajmowała się wypożyczaniem książek i publikacji dot. problematyki alkoholowej, narkotykowej i przemocy w rodzinie.

Zakres finansowania działalności Punktu Konsultacyjnego dotyczy w szczególności:

- A. Wynagradzania osób pełniących dyżury w Punkcie według jego harmonogramu i stawek określonych w Gminnym Programie;
- B. Wynagrodzenia za pracę terapeuty oraz psychologa zgodnie z zawartymi umowami;
- C. Zakupu materiałów i środków informacyjnych, dydaktycznych, papierniczo-biurowych niezbędnych do prowadzenia i dokumentowania pracy Punktu;
- D. Dofinansowania udziału w szkoleniach i kursach m.in. osób wykonujących zadania zlecone w Punkcie, w zakresie doskonalenia metod pracy z osobami uzależnionymi, ofiarami przemocy lub profilaktyki.

Określenie stawek płatności za usługi i wynagrodzenia dla osób wykonujących czynności ujęte w Gminnym Programie

Ustala się następujące stawki wynagrodzenia za pracę podczas wykonania określonych poniżej zadań:

- A. Dyżury członków GKRPA w Punkcie Konsultacyjnym - 60 zł;

- B. Kontrola punktów – 30 zł/1 pkt;
- C. Udział w pracach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:
 - zwykły członek - 80 zł;
 - sekretarz - 90 zł;
 - przewodniczący - 100 zł.
- D. Wynagrodzenie dla terapeuty ds. uzależnień – 50 zł/h (zgodnie z umową zlecenie).
- E. Wynagrodzenie dla psychologa – 60 zł/h (zgodnie z umową na świadczenie usług).

X. Wybrane standardy finansowania działań profilaktyczno-terapeutycznych.

Kryteria standardów dla programów profilaktycznych i socjoterapeutycznych oraz wymagań kwalifikacyjnych dla realizatorów określa Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki Uzależnień w porozumieniu z GKRPA odnosząc je do wymagań wskazanych przez PARPA i odpowiednich przepisów dotyczących wymogów kwalifikacyjnych dla osób prowadzących działania profilaktyczne i wychowawcze.

1. Zasady finansowania profilaktyki problemowej.

A. Finansowanie szkolnych programów profilaktyki, działań profilaktycznych prowadzonych w szkołach odbywa się na wniosek dyrektora szkoły.

Wniosek powinien zawierać:

- 1) opis programu (cel główny, cele operacyjne, tematy, ilość godzin),
- 2) wykaz realizatorów i ich przygotowania merytorycznego (szkolenia, doświadczenie profilaktyczne),
- 3) określenie odbiorców (wiek, ilość uczestników, diagnoza problemu),
- 4) dokumentacja - wzór sprawozdania z przebiegu realizacji.

B. Finansowanie autorskich programów profilaktycznych odbywa się na wniosek osoby lub instytucji społecznych.

Wniosek powinien zawierać:

- 1) opis programu (cel główny, cele operacyjne, tematy, ilość godzin),
- 2) wykaz realizatorów i ich przygotowania merytorycznego (szkolenia, doświadczenie profilaktyczne),
- 3) określenie odbiorców (wiek, ilość uczestników, diagnoza problemu),
- 4) dokumentacja: wzór sprawozdania z przebiegu realizacji.

2. Zasady finansowania pozalekcyjnych zajęć sportowych.

Zajęcia sportowe powinny być integralnym elementem programu profilaktycznego i pełnić funkcję uzupełniającą w stosunku do innych działań profilaktycznych. Powinny one wzmacniać czynniki chroniące, zwłaszcza przez ukazywanie autorytetów promujących wzorzec trzeźwości i rozwijanie zainteresowań, z wyraźnym zakreśleniem norm zachowania w różnych sytuacjach np. postawa wobec używek, rozwiązywania konfliktów, eliminowanie przemocy.

A. Wnioskodawca (szkoła, instytucje lub organizacje prowadzące świetlice socjoterapeutyczne):

- 1) realizuje szkolny program profilaktyczny lub socjoterapeutyczny,
- 2) posiada odpowiednią bazę sportową,
- 3) posiada odpowiednio przygotowaną kadrę.

B. Odbiorcy zajęć sportowych (dzieci, młodzież):

- 1) uczestniczą w szkolnym programie profilaktycznym opartym na sprawdzonych strategiach profilaktycznych,
- 2) wyrażają zgodę na przestrzeganie zasad zdrowego stylu życia (m.in. nie używania środków psychoaktywnych).

C. Realizatorzy zajęć sportowych:

- 1) posiadają kompetencje w zakresie rozwiązywania konfliktów interpersonalnych, podejmowania interwencji w sytuacji kryzysowej, komunikacji podmiotowej,
- 2) posiadają wiedzę na temat strategii działań profilaktycznych, czynników chroniących, czynników ryzyka,
- 3) posiadają umiejętności zawierania kontraktu z dzieckiem, mediacji między uczniami, nawiązywania kontaktu wspierającego osobę pokrzywdzoną
- 4) posiadają dokumenty potwierdzające nabycia powyższych kompetencji.

D. Dokumentacja:

- 1) listy uczestników zajęć, dziennik zajęć (tematy, ilość godzin, obecność),

- 2) karty ewaluacyjne, sprawozdanie po zakończeniu programu.

Pozalekcyjne zajęcia sportowe powinny obejmować:

1. zasady, normy postępowania zapisane w formie regulaminu zajęć;
2. trening umiejętności życiowych, uczenie rozwiązywania konfliktów, gry fair play, radzenia sobie z trudnymi emocjami, ponoszenia konsekwencji decyzji, komunikacji w grupie itp.;
3. współpracę z rodzicami: angażowanie ich np. w klubie kibica

XI. ZASADY KONTROLI PUNKTÓW SPRZEDAŻY NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH NA TERENIE GMINY KIJEWÓ KRÓLEWSKIE

Zasady kontroli przestrzegania warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych określone są Zarządzeniem Wójta Gminy w sprawie prowadzenia kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Kontrole odbywają się na podstawie ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej.

XII. Postanowienia końcowe

1. Gminny Program określa ogólne założenia organizacyjne i formy działania służące osiągnięciu powyższych celów.
2. Przyjęcie szczegółowych programów profilaktycznych do realizacji w ramach Gminnego Programu wymaga złożenia przez ich autorów i wykonawców odpowiednich projektów po uchwaleniu przez Radę Gminy Kijewo Królewskie Gminnego Programu.
3. Wdrożenie programów wymaga każdorazowo pozytywnej opinii Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kijewie Królewskim.
4. Członkom Komisji przysługuje w związku z podróżą służbową, zwrot kosztów podróży na zasadach przysługujących pracownikom samorządowym.
5. Pełnomocnik Wójta składa sprawozdanie z działalności i realizacji programu Wójtowi Gminy a następnie Radzie Gminy do końca I kwartału za rok poprzedni.

Przewodnicząca
RADY GMINY

Bożena Rysiewska

Opracowanie:

Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki Uzależnień

